

Vereniging van Bosniakken uit Plav en Gusinje "BEHAR"
Bošnjačko Udruženje Plavljana i Gusinjana "BEHAR"
Br. 2008/10/1256, Utrecht, Nederland

OPŠTINA P L A V
Predsjedniku opštine P l a v

Poštovani, predsjedniče.

Želim da vas obavijestim da je glavni odbor Bošnjačkog udruženja Plavljana i Gusinjana "Behar" iz Holandije na sjednici održanoj 27.06.2008. godine odlučio da skupštini opštine i predsjedniku opštine Plav podnese **Inicijativu za podizanje spomen obilježja ubijenim civilima u kampanji nasilnog pokrštavanja muslimanskog stanovništva Plava i Gusinja 1913. godine.**

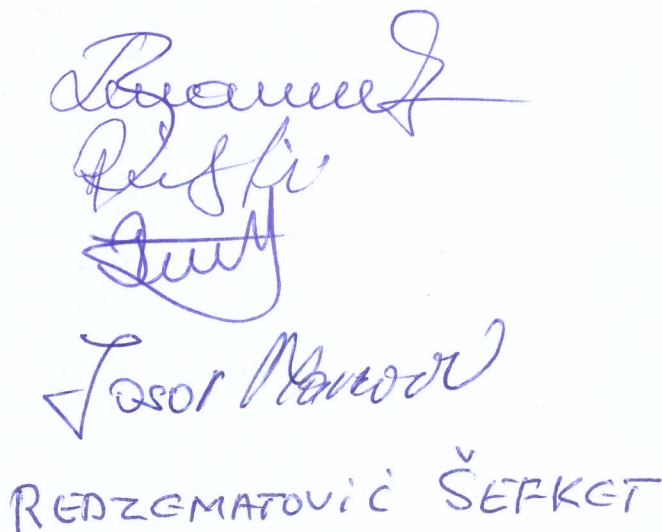
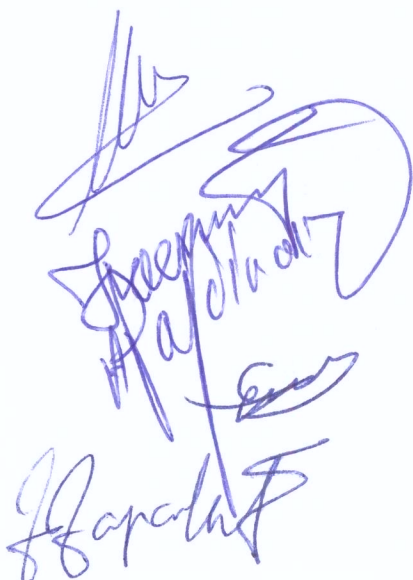
Predsjedništvo i članovi našeg udruženja očekuju da ćete razmotriti inicijativu, eventualno je doraditi i nakon toga je staviti u skupštinsku proceduru radi usvajanja.

Takođe, očekujemo da će nadležni opštinski organi preuzeti dalje pokroviteljstvo nad inicijativom, uraditi program podizanja spomen obilježja, zatražiti neophodne saglasnosti i konačno izdati neophodne dozvole.

Naše udruženje je spremno da u dijaspori lobira kod ostalih zavičajnih udruženja u cilju pravilne prezentacije inicijative i prikupljanja donacija za podizanje spomen obilježja.

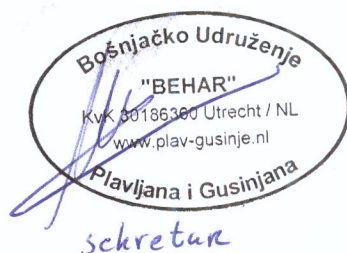
Sa poštovanjem,

Vereniging van Bosniakken uit Plav en Gusinje "BEHAR"
Chamber of Commerce Utrecht, 30186360
Adresa: Cumulusweg 69, 3731 VD De Bilt, Nederland
Glavni odbor, Utrecht, Nederland, 13.10.2008.

REDZEMATUOVIĆ ŠERKET

Prilog: Inicijativa

Inicijativu za podizanje spomen obilježja ubijenim civilima u kampanji nasilnog pokrštavanja muslimanskog stanovništva Plava i Gusinja 1913. godine.

1. Bošnjačko udruženje Plavljana i Gusinjana "BEHAR" iz Holandije je zavičajno udruženje dijaspori i iseljenika sa područja opštine Plav. Osnovano je 01.04.2000., okuplja oko 800 državljana Crne Gore (Plavljana i Gusinjana) od kojih je 135 registrovano. Naša ambicija je da održavamo dobre odnose unutar naše zajednice u dijaspori, pomažemo se, čuvamo naše običaje, jezik, tradiciju. Naš naredni cilj je da uspostavimo što bolje odnose i saradnju sa našom domovinom Crnom Gorom i našim zavičajem Plavom i Gusinjem.
2. Bošnjačko Udruženje Plavljana i Gusinjana "BEHAR" je na sjednici glavnog odbora od 26.06.2008. godine odlučilo da skupštini opštine i predsjedniku opštine Plav podnese inicijativu / zahtjev za podizanje spomen obilježja ubijenim stanovnicima muslimanske vjeroispovijesti sa područja Plava i Gusinja u periodu od marta do maja 1913. godine. U kolektivnom pamćenju naroda, naročito kod starijih generacija, još je prisutna svijest o stravičnom zločinu genocidnih razmjera, koji se desio u proljeće 1913. godine, nakon što je u Balkanskim ratovima područje Plava i Gusinja ušlo u sastav Crne Gore. Tada su zvanične crnogorske vojne i upravne vlasti, koje su bile dominantno sastavljene od pravoslavaca iz novopripojenih krajeva, izvršile masovni teror nad stanovništvom islamske vjere, potom nasilno pokrštali gotovo cjelokupno stanovništvo i strijeljali oko 800 ljudi. O ovom događaju se gotovo jedan vijek ćutalo ili se o njemu krišom govorilo, iz straha od još većih nesreća. U novije vrijeme se ovim događajem bavilo više književnika u svojim romanima a sve češće to čine i historičari. U historiografiji se mogu naći različiti podaci o broju nasilno pokrštenih i ubijenih sa Plavsko-Gusinjskog područja, ali je nesporno da se radilo o najmanje 3.000 pokrštenih i više stotina strijeljanih. Ljudi su svezani i u velikim grupama odvođeni na stratišta a nekad su ubijani tamo gdje su zatečeni. Prva strijeljanja su izvršena na Racini u prisustvu stanovništva koje je na silu skupljeno da gleda likvidaciju rodbine. Revolucionar i književnik Čedo Ćulafić u neobjavljenoj monografiji Plava i Gusinja « Prokletijski meterizi » kaže «...Zatvori su postali tijesni, a strijelišta brojna na svakoj strani, počev od Dragija, Lipovice, Krša Ćekića, do Previje, koja proguta oko 600 onih koji se islama radi, riješiše da izginu...». Tadašnje crnogorske vlasti su tek na intervenciju velikih sila pokrenule istragu i smijenile glavnomandujućeg brigadnog generala Avra Cemovića, koji je nakon toga naprasno i umro. Niko od odgovornih zvanično nije odgovarao, niko se nije pokajao niti izvinuo za počinjene zločine niti je žrtvama podignuto bilo kakvo spomen obilježje. Zato mislimo da je krajnje vrijeme da to uradi ova generacija njihovih potomaka i komšija, kao civilizacijski čin koji će opominjati ove i buduće generacije da se zlo ne ponovi.
3. Naše udruženje traži da se postave spomen ploče na Racini u Plavu i Beglucima ispred Doma kulture u Gusinju u znak sjećanja na žrtve strijeljanja.
4. Mi nemamo predlog teksta koji treba ispisati na spomen ploči ali mislimo da on treba da bude kratak, faktografski i treba da ukaže na počiniocima i pogubnost diktatorskih sistema i bezvlašća.

Vereniging van Bosniakken uit Plav en Gusinje "BEHAR"
Bošnjačko Udruženje Plavljana i Gusinjana "BEHAR"
Br. 2008/10/1257, Utrecht, Nederland

OPŠTINA P L A V
Predsjedniku skupštine opštine Plav

Poštovani, predsjedniče.

Želim da vas obavijestim da je glavni odbor Bošnjačkog udruženja Plavljana i Gusinjana "Behar" iz Holandije na sjednici održanoj 27.06.2008. godine odlučio da skupštini opštine i predsjedniku opštine Plav podnese **Inicijativu za podizanje spomen obilježja ubijenim civilima u kampanji nasilnog pokrštavanja muslimanskog stanovništva Plava i Gusinja 1913. godine.**

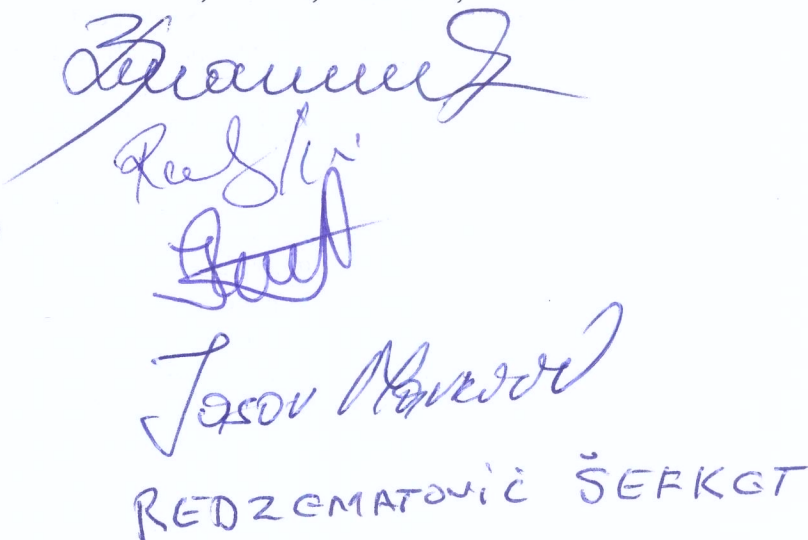
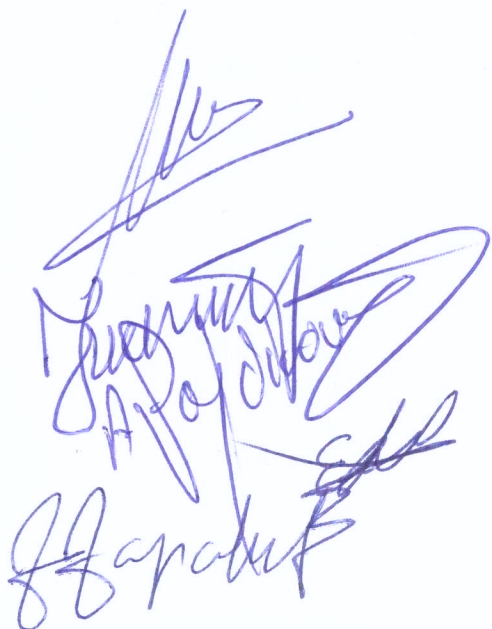
Predsjedništvo i članovi našeg udruženja očekuju da ćete razmotriti inicijativu, eventualno je doraditi i nakon toga je staviti u skupštinsku proceduru radi usvajanja.

Takođe, očekujemo da će nadležni opštinski organi preuzeti dalje pokroviteljstvo nad inicijativom, uraditi program podizanja spomen obilježja, zatražiti neophodne saglasnosti i konačno izdati neophodne dozvole.

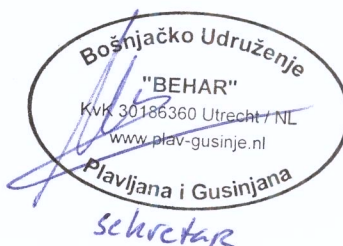
Naše udruženje je spremno da u dijaspori lobira kod ostalih zavičajnih udruženja u cilju pravilne prezentacije inicijative i prikupljanja donacija za podizanje spomen obilježja.

Sa poštovanjem,

Vereniging van Bosniakken uit Plav en Gusinje "BEHAR"
Chamber of Commerce Utrecht, 30186360
Adresa: Cumulusweg 69, 3731 VD De Bilt, Nederland
Glavni odbor, Utrecht, Nederland, 13.10.2008.

Prilog: Inicijativa

Inicijativu za podizanje spomen obilježja ubijenim civilima u kampanji nasilnog pokrštavanja muslimanskog stanovništva Plava i Gusinja 1913. godine.

1. Bošnjačko udruženje Plavljana i Gusinjana "BEHAR" iz Holandije je zavičajno udruženje dijaspori i iseljenika sa područja opštine Plav. Osnovano je 01.04.2000., okuplja oko 800 državljana Crne Gore (Plavljana i Gusinjana) od kojih je 135 registrovano. Naša ambicija je da održavamo dobre odnose unutar naše zajednice u dijaspori, pomažemo se, čuvamo naše običaje, jezik, tradiciju. Naš naredni cilj je da uspostavimo što bolje odnose i saradnju sa našom domovinom Crnom Gorom i našim zavičajem Plavom i Gusinjem.
2. Bošnjačko Udruženje Plavljana i Gusinjana "BEHAR" je na sjednici glavnog odbora od 26.06.2008. godine odlučilo da skupštini opštine i predsjedniku opštine Plav podnese inicijativu / zahtjev za podizanje spomen obilježja ubijenim stanovnicima muslimanske vjeroispovijesti sa područja Plava i Gusinja u periodu od marta do maja 1913. godine. U kolektivnom pamćenju naroda, naročito kod starijih generacija, još je prisutna svijest o stravičnom zločinu genocidnih razmjera, koji se desio u proljeće 1913. godine, nakon što je u Balkanskim ratovima područje Plava i Gusinja ušlo u sastav Crne Gore. Tada su zvanične crnogorske vojne i upravne vlasti, koje su bile dominantno sastavljene od pravoslavaca iz novopripojenih krajeva, izvršile masovni teror nad stanovništvom islamske vjere, potom nasilno pokrštali gotovo cjelokupno stanovništvo i strijeljali oko 800 ljudi. O ovom događaju se gotovo jedan vijek ćutalo ili se o njemu krišom govorilo, iz straha od još većih nesreća. U novije vrijeme se ovim događajem bavilo više književnika u svojim romanima a sve češće to čine i istoričari. U historiografiji se mogu naći različiti podaci o broju nasilno pokrštenih i ubijenih sa Plavsko-Gusinjskog područja, ali je nesporno da se radilo o najmanje 3.000 pokrštenih i više stotina strijeljanih. Ljudi su svezani i u velikim grupama odvođeni na stratišta a nekad su ubijani tamo gdje su zatečeni. Prva strijeljanja su izvršena na Racini u prisustvu stanovništva koje je na silu skupljeno da gleda likvidaciju rodbine. Revolucionar i književnik Čedo Ćulafić u neobjavljenoj monografiji Plava i Gusinja « Prokletijski meterizi » kaže «...Zatvori su postali tijesni, a strijeljišta brojna na svakoj strani, počev od Dragija, Lipovice, Krša Ćekića, do Previje, koja proguta oko 600 onih koji se islama radi, riješiše da izginu...». Tadašnje crnogorske vlasti su tek na intervenciju velikih sila pokrenule istragu i smijenile glavnokomandujućeg brigadnog generala Avra Cemovića, koji je nakon toga naprasno i umro. Niko od odgovornih zvanično nije odgovarao, niko se nije pokajao niti izvinuo za počinjene zločine niti je žrtvama podignuto bilo kakvo spomen obilježje. Zato mislimo da je krajnje vrijeme da to uradi ova generacija njihovih potomaka i komšija, kao civilizacijski čin koji će opominjati ove i buduće generacije da se zlo ne ponovi.
3. Naše udruženje traži da se postave spomen ploče na Racini u Plavu i Beglucima ispred Doma kulture u Gusinju u znak sjećanja na žrtve strijeljanja.
4. Mi nemamo predlog teksta koji treba ispisati na spomen ploči ali mislimo da on treba da bude kratak, faktografski i treba da ukaže na počinioce i pogubnost diktatorskih sistema i bezvlašća.